

פרשת כי תבוא
טיוטא

פרשת כי תבוא

- "יִרְעֶה רֵב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה" (כח, לח) - הפועל "תוציא" מתאים גם לגוף שלישי נקבה - היא תוציא, וגם לנוכח זכר - אתה תוציא, כן הוא בהטיות בלשון עתיד. מ"מ כאן הכוונה לפירוש השני אתה תוציא לשדה,¹⁹⁰ ולא שהשדה תוציא.
- "מַעֲלָה מַעֲלָה" (כח, מג) - "מעלה" השני במס דגושה מדין אתי מרחיק. וכן "מטה" השני של "מִטָּה מִטָּה". ובאלו הטיית דגושה ג"כ.
- "יֵשָׂא יְיָ עֲלֶיךָ גְּוֵי מַרְחָק" (כח, מט) - הגימל דגושה בדגש כבד מדין אתי מרחיק.
- "הֲרַכָּה בָּךְ וְהִעֲנֶנְהָ" (כח, נו) - הבית רפויה בראש מילה לאחר אהו"י, והגימל דגושה בדגש כבד לאחר קובוץ שהיא תנועה קטנה.
- "וְחִלִּים רָעִים" (כח, נט) - הואו בקמץ והחית בחטף-קמץ, וביוד רפה ולא באלף, שלא כמו "תִּלְאִים לָךְ" (כח, סו) - ששם באלף ולא ביוד. מ"מ בלשון חז"ל אומרים "חלאים" עם אלף וכן מוזכר בתפילות.
- "גַּם כָּל-חֲלָיִ" (כח, סא) - החית חטופה ואין לעמוד בה, והטעם בלמד.
- "לֵב רִנָּה" (כח, סה) - הגימל דגושה בדגש כבד שהמלה מורה על תואר הדבר החוזר ונשנה כמו "שׁוֹר נִגְדָה" (שמות כא, כט).¹⁹¹

- "וַיִּרְשָׁתָהּ וַיִּשְׁבֶּתָּ בָּהּ" (כו, א) - הבית בדגש כבד מדין אתי מרחיק. ויש לשים לב למפיקים בהא.
- "נִתְּן לָךְ" (כו, ב) - טעם המילה "ניתן" לא נסוג אחר¹⁸⁴ מפני שהמילה מסתיימת בנח נראה המנוקד בתנועה גדולה כמו "יוֹבֵל הוּא" (ויקרא כה, י-יב) שהוא אחד המבטלים של נסוג אחר.¹⁸⁵
- "אֲרַמִּי אֲבִד אֲבִי" (כו, ה) - נחלקו המפרשים בפסוק זה ולפי רש"י יהיה "אבד" פועל יוצא, כאילו אמר "מאבד" אף שאינו לפי הדקדוק. וכן צריך לפרש לפי מדרש רבותינו ז"ל.¹⁸⁶
- "כִּי תִכְלֶה לְעֶשֶׂר" (כו, יב) - הלמד בפתח והעין בשוא לבדו.
- "אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ" (כח, יא) - יש לבטא היטב את העין שלא ישמע לשון שבי ח"ו כלפי מעלה.
- "וַיִּנְתְּנֶךָ יְיָ לְרֹאשׁ" (כח, יג) - הטעם לימין¹⁸⁷ הכף כי הוא הטעם המשרת קדמא ולא הטעם המפסיק פשטא.¹⁸⁸
- "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצִּוְוֹת הַיּוֹם" - יפסיק מעט לפני ההמשך "לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת", כי היום אנכי מצוך אבל לשמור ולעשות צריך כל הזמן ולא רק באותו יום שהי צוה אותנו.
- "וַיַּעַד-אֲבִדְךָ מִזֶּה" (כח, כ) - הקמץ בבית חטוף כי הוא במקום חולם, ולכך השוא שבדלת שלאחריו נח.¹⁸⁹
- "וַיִּרְדְּפוּךָ עַד אֲבִדְךָ" (כח, כב) - האלף בקמץ חטוף, וגם פה הדלת רפה.
- "וַיֵּאָזֵן לְאֵל יִרְדָּךְ" (כח, לב) - הלמד בשוא לא בקמץ.

¹⁸⁴ עיין במאמר על הפרשה הקודמת בנושא נסוג אחר.

¹⁸⁵ אע"פ שבפעלים יתכן שיסוג אחר תוך כדי החלפת הצירי שהוא תנועה גדולה לסגול שהוא תנועה קטנה כמו "וַיַּעֲתָר לוֹ" (בראשית כה, כא) מ"מ עפ"ר אינו כן והרי הכל תלוי במסורה, וכאן המסורה המסורה לנו מדור דור היא שמילה זו מלרע.

¹⁸⁶ ע"פ ר"א מזרחי הו"ד בשפ"ח אות כ, וע"ע באורך ב"הבנת המקרא" לרווה ומה שמצדיק את פרש"י ע"פ הטעמים.

¹⁸⁷ או באמצעיתה, שראש הקדמא על אמצע הראש וחלקה התחתון על הצד הימני של האות.

¹⁸⁸ עיין במאמר פרשת חיי שרה על הטעמים שאינם קונים מקומם.

¹⁸⁹ ע"פ חלק הדקדוק למהרי"ץ.

¹⁹⁰ דתרגומו תפיק לחקלא.

¹⁹¹ עיין במאמר על הדגש הכבד בפרשת משפטים.

